

PRESSITEADE nr 93/22

Luxembourg, 2. juuni 2022

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-122/21 | Get Fresh Cosmetics

Lahustuvad vannipommid: liikmesriigid võivad teatavatel tingimustel piirata selliste kosmeetikatoodete turustamist, mida nende välimuse tõttu võib ekslikult pidada toiduaineteks ja mis võivad ohustada tervist

Tarbijate tervise ja turvalisuse kaitsmise huvi võib teatavatel juhtudel olla kaalukam kui õigus turustada teatavaid kosmeetikatooteid

Get Fresh Cosmetics Limited turustab Leedus veebisaidi kaudu teatavaid kosmeetikatooteid. Leedu ametiasutus viis läbi kontrolli ning leidis, et mõned sellised tooted, nimelt mitu liiki vannipomme on toiduainele sarnaneva välimuse tõttu tarbijatele ja eriti lastele mürgistusohklikud ning ohustavad tarbijate turvalisust. Leedu ametiasutus andis Get Fresh Cosmeticsile korralduse need tooted turult kõrvaldada.

Leedu kõrgeim halduskohus, kes viimase kohtuastmena peab lahendama Get Fresh Cosmeticsi ja Leedu ametiasutuse vahelise asjaomase vaidluse, palus Euroopa Kohtult selgitusi direktiivi 87/357¹ tõlgendamise kohta, et teha kindlaks, kas asjaolu, et toiduainele sarnaneva välimusega toodete suhu panemine võib kaasa tuua ohu tervisele või turvalisusele, peab olema tõendatud objektiivsete ja põhjendatud andmetega.

Oma tänases otsuses tuletab Euroopa Kohus kõigepealt meelde, et direktiiv 87/357 on kohaldatav toodete suhtes, mille välimus on eksitav ja mis ohustavad tarbijate turvalisust ja tervist.

Lisaks märgib Euroopa Kohus, et direktiivi 87/357 sõnastuse kohaselt kohaldatakse seda selliste toiduks sobimatute toodete puhul, mis oma välimuse poolest on sellised, et neid võib pidada toiduaineks ja mille toiduainena tarbimisega võib kaasneda lämbumise, mürgistuse või seedetrakti lõhkemise või ummistumise oht. Euroopa Kohus tõdeb siiski, et selle direktiivi sätetega ei ole kehtestatud toodete, mida võib ekslikult pidada toiduaineks, ohtlikkuse presumptsiooni.

Selles küsimuses märgib Euroopa Kohus, et direktiiviga 87/357 on ette nähtud keeld turustada, importida, toota või eksportida teatavaid tooteid, kui on täidetud on selle direktiivi artiklis 1 ette nähtud neli kumulatiivset tingimust. Esiteks peab tegemist olema tootega, mis on toiduks sobimatu, ent millel on toiduaine kuju, lõhn, värvus, välimus, pakend, märgistus, maht või suurus, teiseks peavad eelnimetatud omadused olema sellised, et on tõenäoline, et tarbijad, eriti lapsed, peavad toodet ekslikult toiduaineks, kolmandaks peab olema tõenäoline, et seetõttu panevad tarbijad toote suhu, imevad seda või neelavad selle alla, ning neljandaks peab toote suhupanek, imemine või allaneelamine olema ohtlik, võides põhjustada näiteks lämbumist, mürgistust või seedetrakti lõhkemist või ummistumist.

Euroopa Kohus on siiski seisukohal, et direktiivis 87/357 puudub säte, mis kehtestaks eksitava välimusega toodete

¹ Nõukogu 25. juuni 1987. aasta direktiiv 87/357/EMÜ tervist või turvalisust ohustavaid eksitava välimusega tooteid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1987, L 192, lk 49; ELT eriväljaanne 13/08, lk 283).

ohtlikkuse presumptsiooni, veel vähem aga presumptsiooni, et selliste toodete suhupanek, imemine või allaneelamine on ohtlik, ning liidu seadusandja nõuab hoopis, et seoses neljanda tingimusega tuleb sellist ohtu hinnata juhtumipõhiselt.

Järgmiseks tõdeb Euroopa Kohus, et selline presumptsioon oleks vastuolus asjaoluga, et direktiiviga 87/357 ei ole kehtestatud keeldu turustada tooteid, mida võib ekslikult pidada toiduaineks, vaid selle direktiivi eesmärk on kõrvaldada vaba liikumise takistused, mis tulenevad selliste toodete kohta käivatest riigisisestest õigusnormidest, tagades samas tarbijate tervise ja turvalisuse kaitse.

Lisaks täpsustab Euroopa Kohus, et liikmesriikide ametiasutused peavad juhtumipõhiselt hindama asjaomaste toodete objektiivseid omadusi, et teha kindlaks, kas direktiivi 87/357 artiklis 1 seatud neli tingimust on täidetud, millega omakorda saab põhjendada nende turustamise keelustamise otsuse vastuvõtmist.

Lisaks rõhutab Euroopa Kohus, et liikmesriikide ametiasutused peavad sellise hindamise käigus arvesse võtma ka isikute ja konkreetsete tarbijate kategooriate, eriti laste haavatavust.

Euroopa Kohus tõdeb siiski, et direktiivi 87/357 sätetest ei tulene liikmesriikide ametiasutuste kohustust objektiivsete ja põhjendatud andmetega tõendada, et toiduainele sarnaneva välimusega tooteid võib ekslikult pidada toiduaineteks või et selle eksitusega kaasneda võib oht tervisele ja turvalisusele on tegelik.

Niisiis leiab Euroopa Kohus, et liidu õigus ei võimalda kehtestada nõuet tõendada, et nimetatud oht kindlasti materialiseerub, sest see ei taga õiglast tasakaalu kaupade vaba liikumise ja tarbijakaitse vahel.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebilehel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

